

اثبات يك حق تاريخي از راه برهان خلف "اينجا خليج عربي نيست"

پيشگفتار:

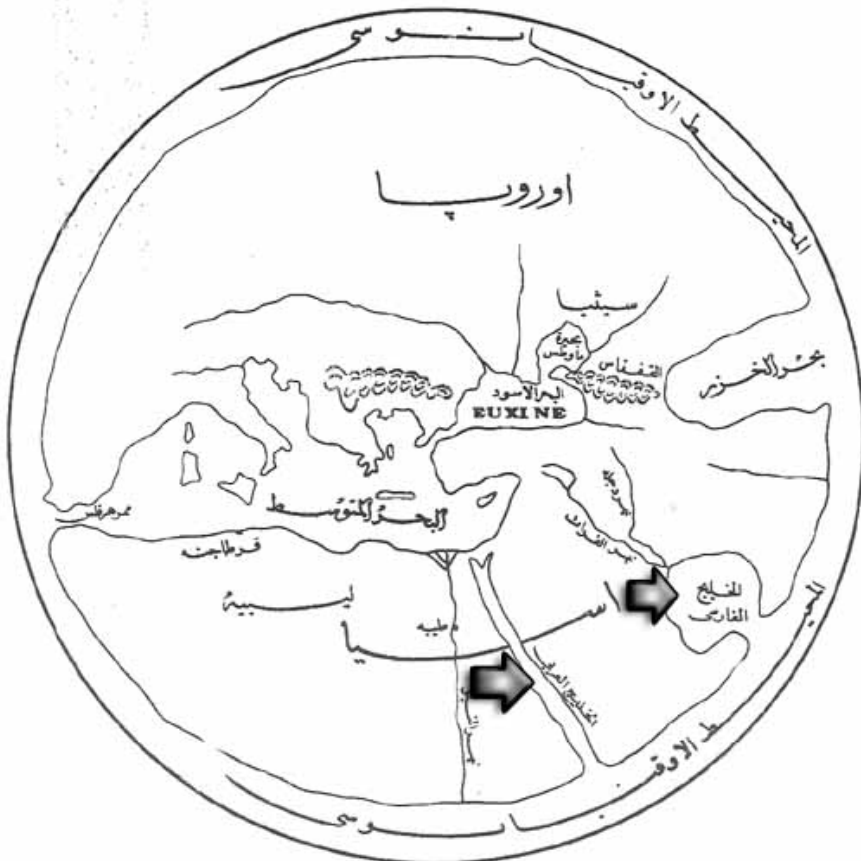
مقاله‌اي که در پي مي‌آيد خود ماجرائي طولاني دارد. اين مقاله در سال 1373 جهت انتشار در اختيار روزنامه ابرار قرار گرفت، پس از مدتي اين روزنامه حاضر به انتشار آن نشد. در سال 1383 مجدداً با تکرار ادعا در مورد نام خليج فارس که اين بار از سوي نشریه نشنال ژئوگرافيك مطرح شده بود و اعتراض وسيع ملت ايران را سبب شد عاملي بود که ديگر بار مقاله سال 73 را با نثري جديد بازنويسي کرده و اين بار جهت چاپ در اختيار روز همشهري گيرد. پس از گذشت چند هفته روزنامه همشهري نيز از چاپ آن سر باز زد. بلافاصله مقاله براي روزنامه ايران ارسال گرديد که آنهم نتيجه‌اي بيش از پيش به ارمغان نداشت بجز آنکه در لفافه عنوان نمودند به دستور وزارت امور خارجه نشریات از چاپ مقالات مربوط به منطقه خليج فارس بالاصح "بحرين" منع شده‌اند!؟

گفتار:

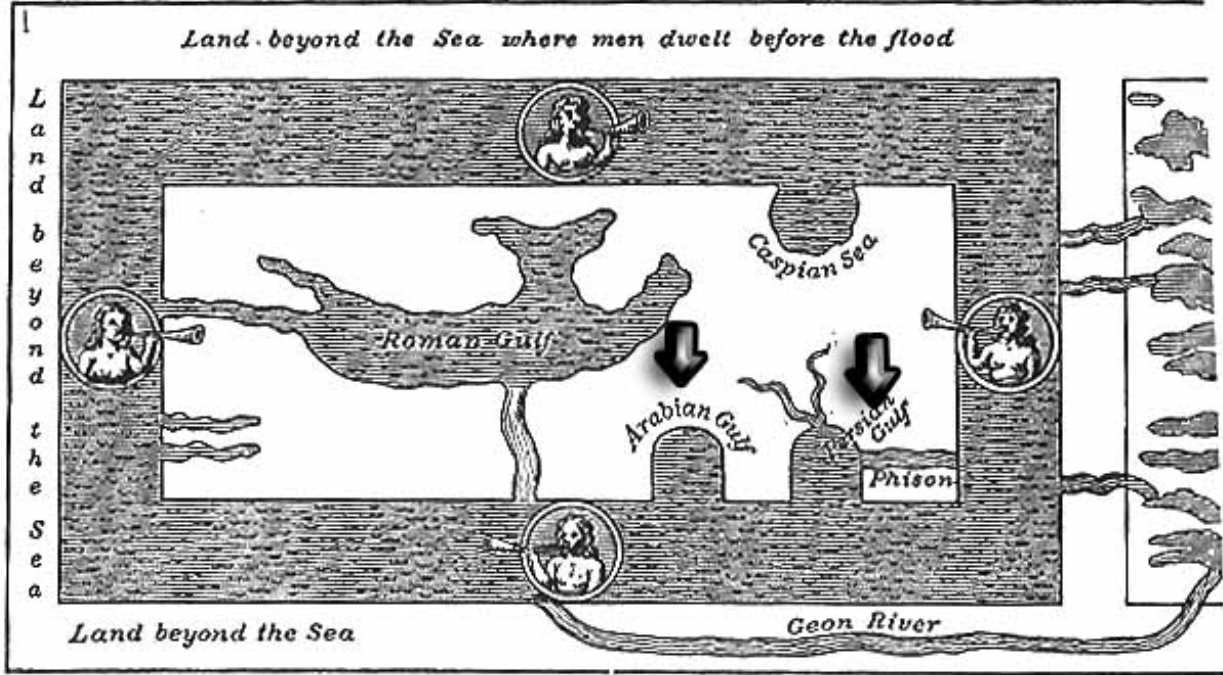
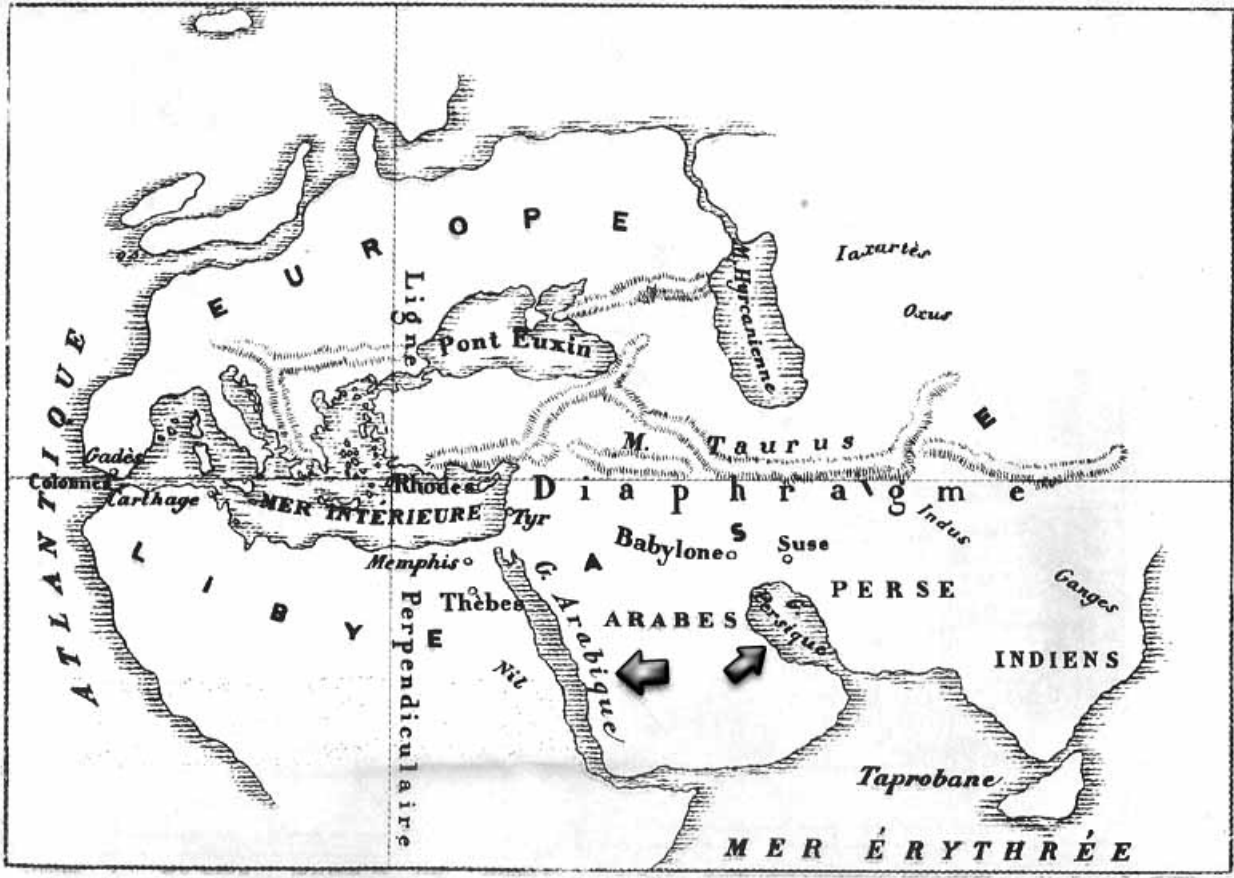
منطقه خليج فارس را در 20 سال اخير می توان یکی از پر حادثه ترين نقاط جهان بشمار آورد. اگر از اختلافات کوچک و بزرگ مرزی کشور های حاشيه جنوبي خليج فارس بگذريم، انقلاب ايران، جنگ ايران و عراق، حمله عراق به کويت و شروع جنگ خليج فارس، جنگ دوم خليج فارس و حمله آمريکا و متحدانش به عراق از مهمترين حوادث اين منطقه می باشند. البته خود نام خليج فارس نيز منشاء بسياری از مناقشات بوده است، چنانکه در چند سال اخير سازمان ملل 2 بار مجبور به تصويب قطعنامه هائی در مورد الزام در بکار گیری نام خليج فارس در تمامی مدارک بين المللی، شده است. بعضی از دولتهای عرب منطقه تمايل در بکار گیری نام خليج عربي بجای خليج فارس را بسيار از خود نشان داده اند و در مقابل اين تمايل آنچه که عموماً در گفتار سياستمداران ايران رخ می نمايد، توسل جستن به اين نکته است که از تاسيس اکثر کشور های حاشيه جنوبي خليج فارس 50 سال نيز نمی گذرد، پس چگونه می توانند ادعائی تاريخی در مورد نام اين خليج نمايند. اما آيا دوستان عزيز ما که در وزارت امور خارجه تشريف دارند و قطعا مطالعات گسترده ای در زمينه مسائل منطقه‌ای می‌بايست داشته باشند، آيا از اين نکته اطلاع دارند که نام خليج عربي نه تنها يك نام جعلی نيست، بلکه از لحاظ تاريخی همپای نام خليج فارس می باشد؟، البته بعيد می دانم که

دوستان عرب ما در حاشيه جنوبي نيز به اين مورد اشراف داشته باشند! وگرنه هر دو طرف دعوا نياز نداشتند که سالها برسر يك اسم بجنگند و سرمايه های مالی و سياسی بسياری را بر سر اين جنگ بگذارند. به بحث خود بازگرديم. همانطور که پيش از اين گفته شد، نام خليج عربي در تاريخ همپای نام خليج فارس می‌باشد، اما نکته در اينجاست که اين نام به نقطه جغرافيايی ديگری دلالت داشته است که امروزه آنرا دريای احمر می نامند.

در نقشه هيکاتئوس به سال 517 قبل از ميلاد مسيح، بطور مشخص هر دو نام خليج فارس و خليج عربي را می توان مشاهده نمود، یکی در سمت راست عربستان و ديگری در سمت چپ آن.

در نقشه dicearchus به سال 309 قبل از میلاد مسیح (نقشه شماره 2) و در نقشه جهان ترسیم شده توسط cosmas indicopleustes به سال 535 میلادی (نقشه شماره 3) ، نقشه برناردوس سیلوانوس در سال 1511 میلادی و بسیاری از نقشه های دیگر این موضوع به وضوح دیده می شود.

البته در بسیاری از نقشه ها نیز بجای نام خلیج عربی از دریای قلزم اشاره رفته است، مانند نقشه ابوریحان بیرونی(421 ه.ق) ، نقشه ابوالحسن علی بن سعید(پیش از 685 ه.ق) نقشه ابن یونس (قرن 13 میلادی) و . . . در بعضی از منابع ، نامهای دیگری نیز به این دریا اطلاق شده است که البته هیچکدام اکثریت تکرار در منابع مختلف را نداشته و تنها از خلیج العرب و دریای احمر مکررا در منابع مختلف ذکر نام رفته است و صد البته تا جائیکه اینجانب جستجو نمودم ، هیچ سند تاریخی را نیافتم که از خلیج فارس با نام دیگری اسم برده شده باشد.

اینکه ماجرا از کجا شروع شد که به اینجا رسید، در بسیاری از مقالات صحبت شده است و من نیز قصد آنرا ندارم که در این مجال به بحث در این موضوع پردازم ، فقط اشاره کوچکی می نمایم که سیاست انگلیس در تغییر هویت و مرزهای تاریخی منطقه خاورمیانه باعث شد که در سال 1966 sir charles belgrave نماینده انگلستان در بحرین این لفظ را برای منطقه خلیج فارس ذکر نماید تا بدعت گذار بحرانی دراز مدتی در آینده باشد. در سالهای بعد ، پس از بوجود آمدن اسرائیل ، با گسترش روحیه ضد اسرائیلی در میان اعراب و بدلیل آنکه شاه وقت ایران از اسرائیل حمایت می نمود، جمال عبد الناصر جهت مبارزه با حکومت ایران ، از خلیج فارس، بعنوان خلیج عربی یاد کرد !! و از آن زمان این رسم باقی ماند که هر کشور عربی زمانی که با دولت ایران اختلاف پیدا میکرد، این حربه را مورد استفاده قرار می داد و وزارت امور خارجه و دستگاه دیپلماسی خارجی ایران نیز هرگز نتوانست و یا نخواست به این موضوع پایان ببخشد.

پیشنهاد می کنم:

1 - نام خلیج عربی به سر جای خودش برگردانده شود ، حتی در میان پرانتز(قابل توجه موسسات کارتو گرافی بخصوص کارتو گرافی ارتش و موسسه معظم سحاب)

2- تلاش شود که نام خلیج عربی بصورت یک مصوبه از سوی مجمع عمومی سازمان ملل مطرح و پذیرفته شود.

دکتر مازیار نصرتی
آذرماه 1383